

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2022 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **A. G.**,
w przedmiocie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 5 maja 2021 r., sygn. II Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w J.
z dnia 18 grudnia 2020 r., sygn. II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. P. K. – Kancelaria Adwokacka w W. - 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego A. G.;**
- 3. obciążyć skazanego A. G. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 18 grudnia 2020 r. Sąd Rejonowy w J. L. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego A. G. prawomocnymi wyrokami skazującymi:

- Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt II K 505/17,
- Sądu Rejonowego w J. z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt II K 191/17,
- Sądu Rejonowego w J. z dnia 19 października 2018 r., sygn. akt II K 401/17,
- Sądu Rejonowego w J. z dnia 27 września 2019 r., sygn. akt II K 316/ 18,

i wymierzył skazanemu karę łączną 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności *(pkt 1)*. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 574 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczył skazanemu okresy zatrzymania i tymczasowego aresztowania: w sprawie II K 505/17 - w dniu 21 września 2017 r., od godz. 07:25 do 08:15, w sprawie II K 191/17 - od 30 marca 2017 r., godz. 21:15 do 19 kwietnia 2017 r., godz. 16:00 *(pkt 2)*. Równocześnie Sąd Rejonowy w J. uznał, że w pozostałym zakresie wyroki w sprawach II K 505/17, II K 191/17, II K 401/17 i II K 316/18 podlegają odrębnemu wykonaniu *(pkt 3)* oraz orzekł w przedmiocie kosztów sądowych *(pkt 4)*.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę, Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia 5 maja 2021 r., sygn. akt II Ka [...], *(pkt 1)* zmienił zaskarżony wyrok Sądu I-szej instancji w ten sposób, że:

1. uzupełniając komparycję wyroku ustalił, że A. G. był nadto skazany prawomocnymi wyrokami:
1. Sądu Rejonowego w J. z dnia 9 listopada 2012 r., sygn. akt II K 393/12:
 - za czyn popełniony w okresie od kwietnia 2011 r. do 26 października 2011 r. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności,

- za stanowiące ciąg przestępstw: czyn popełniony w nocy z 20 na 21 lipca 2007 r. z art. 279 § 1 k.k. oraz czyn popełniony w nocy z 3 na 4 sierpnia 2007 r. z art. 279 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 11 listopada 2011 r. z art. 278 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

które to kary połączono i jako karę łączną wymierzono karę 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 15 listopada 2011 r. do dnia 9 listopada 2012 r.;

2. Sądu Rejonowego w J. z dnia 27 grudnia 2017 r., sygn. akt II K 355/17 za czyn popełniony w dniu 10 sierpnia 2017 r. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17 sierpnia 2017 r. do dnia 18 sierpnia 2017 r.;
3. Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt II K 718/18 za stanowiące ciąg przestępstw: czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;
4. Sądu Rejonowego w J. z dnia 18 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 180/19 za czyn popełniony w okresie od 19 kwietnia 2017 r. do 21 września 2018 r. z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
5. ustalił, że A. G. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt II K 191/17 został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres

- rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 30 marca 2017 r. godz. 21.15 do dnia 19 kwietnia 2017 r. godz. 16.00;
6. uchylił rozstrzygnięcia o orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności, zaliczeniu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawach o sygn. akt II K 191/17 i II K 505/17 oraz pozostawieniu do odrębnego wykonania części orzeczeń wyroków skazujących w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 505/17, II K 401/17 i II K 316/18;
 7. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 401/17, II K 316/18, II K 718/18 i II K 180/19 kary pozbawienia wolności i jako karę łączną wymierzył A. G. karę 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
 8. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu A. G. okres odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt II K 191/17 od dnia 30 marca 2017 r. godz. 21.15 do dnia 19 kwietnia 2017 r. godz. 16.00 oraz od dnia 14 lutego 2021 r. do dnia 5 maja 2021 r.;
 9. uznał, że w pozostałym zakresie wyroki w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 401/17, II K 316/18, II K 718/18 i II K 180/19 podlegają odrębnemu wykonaniu;
 10. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawach o sygn. akt II K 393/12, II K 355/17 i II K 505/17, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (*pkt II*).

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości na korzyść skazanego zarzucił mu „rażące naruszenie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 425 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., poprzez ich niezastosowanie przez Sąd Okręgowy w Z. i uzupełnienie wyroku w sprawie o wyrok łączny o kolejne skazania dotyczące A. G., a które to wyroki nie były przedmiotem oceny Sądu I instancji, co stanowiło naruszenie prawa do obrony oraz zasady dwuinstancyjności postępowania karnego, co skutkowało brakiem możliwości zaskarżenia wydanego wyroku przez skazanego w konkluzji

wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości, a także utrzymanego w mocy tym orzeczeniem wyroku Sądu Rejonowego w J. z dnia 18 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 140/20 i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Jednocześnie skarżący wniósł o przyznanie mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skazanemu A. G..

W odpowiedzi na kasację zastępca prokuratora Prokuratury Rejonowej w J. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego A. G. okazała się bezzasadna — i to w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie i oddalenie w trybie przewidzianym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Oczywiście bezzasadny okazał się zarzut wyartykułowany w *petitum* kasacji. Sąd odwoławczy nie naruszył dyspozycji wskazanych tam przepisów bowiem rozważył podniesione w zwyczajnych środkach zaskarżenia złożonych przez skazanego i jego obrońcę zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych, obrazy przepisów prawa materialnego i postępowania oraz rażącej niewspółmierności kary łącznej. Sąd Okręgowy w Z. w sposób adekwatny do zarzutów podniesionych w apelacji nań odpowiedział i ustosunkował się do podniesionych przez autorów apelacji uchybień. Ustalił trafnie, że Sąd Rejonowy w J. dysponując danymi o karalności A. G., z których wynikało, że wyżej wymieniony był prawomocnie skazany w sprawach o sygn. akt: II K 393/12, II K 191/17, II K 355/17, II K 401/17 i II K 316/18 Sądu Rejonowego w J. oraz w sprawie o sygn. akt II K 505/17 Sądu Rejonowego w B., przeprowadził postępowanie wyłącznie w zakresie skazań w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 401/17 i II K 316/18 Sądu Rejonowego w J. oraz w sprawie o sygn. akt II K 505/17 Sądu Rejonowego w B. i nie umorzył postępowania o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie. Podzielił stanowisko skazanego wyrażone w apelacji, iż sąd pierwszej instancji nie uwzględnił faktu złagodzenia przez Sąd Okręgowy w Z. kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie o sygn. akt II K 191/17 Sądu Rejonowego w J., objętej węzłem kary łącznej w zaskarżonym wyroku łącznym. Jak prawidłowo ustalił sąd

odwoławczy, Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z dnia 26 września 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 191/17 skazał A. G. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, jednak wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt II Ka 743/17 Sąd Okręgowy w Z. złagodził orzeczoną karę pozbawienia wolności do 1 roku.

Ponadto, w toku postępowania odwoławczego sąd ten ujawnił inne istotne okoliczności mające znaczenie dla ustalenia podstawy orzeczenia kary łącznej, na które w swojej apelacji wskazał również skazany, a mianowicie **f a k t k o l e j n y c h s k a z a ń** A. G.: wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 718/18 za stanowiące ciąg przestępstw: czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czyn popełniony w dniu 30 sierpnia 2017 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt II K 180/19 za czyn popełniony w okresie od 19 kwietnia 2017 r. do 21 września 2018 r. z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a także fakt wykonania w całości kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 505/17.

Poczynił też rozważania, kwestionowane w kasacji, dotyczące uprawnienia sądu *ad quem* do orzeczenia kary łącznej w oparciu o skazania, które nie były podstawą orzeczenia kary łącznej przez sąd pierwszej instancji oraz uwzględnienia zmiany stanu faktycznego na skutek wykonania w całości jednej z kar podlegających łączeniu w sytuacji, gdy wyrok łączny został zaskarżony apelacją skazanego i jego obrońcy na korzyść skazanego. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia wyjaśniono trafnie, że „(...) za w pełni dopuszczalne należy uznać wydanie przez sąd odwoławczy orzeczenia zmieniającego zaskarżony wyrok łączny, w sytuacji ujawnienia się nowych kar podlegających łączeniu, czy też stwierdzenia, że sąd pierwszej instancji pominął

określone kary podlegające łączeniu. Sąd odwoławczy jest również zobowiązany do badania z urzędu, czy w czasie po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji nie doszło do zmiany stanu faktycznego na skutek wykonania w całości choćby jednej z kar podlegających łączeniu, a jeżeli taką zmianę stwierdzi, ma obowiązek ją uwzględnić. Nie narusza prawa do obrony orzeczenie po raz pierwszy przez sąd odwoławczy w sprawie o wydanie wyroku łącznego kary łącznej, tym bardziej orzeczenie jej w innym zakresie, niż orzekł sąd pierwszej instancji” (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt II KS 1/21, z dnia 27 czerwca 2019 r., sygn. akt V KK 235/18, z dnia 10 października 2017 r., sygn. akt II KK 184/17 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt I KZP 3/18).

Uwzględniając specyfikę postępowania o wydanie wyroku łącznego i nie dostrzegając przeszkód w złożeniu przez stronę nowego dowodu (dodatkowego prawomocnego wyroku skazującego), sąd odwoławczy prawidłowo też ustalił, że w przedmiotowej sprawie w dacie orzekania przez sąd pierwszej instancji A. G. był już skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 718/18, który z uwagi na brak informacji o nim zarówno w danych o karalności skazanego, jak i w informacji z zakładu karnego, nie został uwzględniony przez Sąd Rejonowy w J.. Trafnie dostrzegł też, że po wydaniu wyroku uprawomocnił się wyrok skazujący Sądu Rejonowego w J. z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt II K 180/19, a ponadto została wykonana w całości kara pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w B. w sprawie o sygn. akt II K 505/17.

W tej sytuacji, słusznie postąpił sąd odwoławczy uchylając rozstrzygnięcia o orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności, zaliczeniu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawach o sygn. akt II K 191/17 i II K 505/17 oraz pozostawieniu do odrębnego wykonania części wyroków skazujących w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 505/17, II K 401/17 i II K 316/18 i na podstawie art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. łącząc orzeczone w sprawach o sygn. akt II K 191/17, II K 401/17, II K 316/18, II K

718/18 i II K 180/19 kary pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 572 k.p.k. umarzając postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawach o sygn. akt II K 393/12, II K 355/17 i II K 505/17. Również wymierzając karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności słusznie postąpił sąd drugiej instancji nie stosując sugerowanej przez skarżących zasady absorpcji, a zastosowaną przez sąd pierwszej instancji zasadę asperacji, mając na uwadze obok eksponowanego w zwyczajnych środkach zaskarżenia zachowania skazanego w trakcie odbywania kary, inne równie istotne okoliczności, a mianowicie, iż czyny, które popełnił A. G. nie cechują się bliskim związkiem podmiotowo – przedmiotowym (skazany dopuścił się ich w okresie od 30 marca 2017 r. do 21 września 2018 r.), a nadto skierowane były one przeciwko różnym dobrom prawnym, tj. przeciwko mieniu, przy czym były rodzajowo różne (art. 278 § 1 k.k., art. 279 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k.) oraz przeciwko rodzinie i opiece, na szkodę różnych pokrzywdzonych.

Mając powyższe na uwadze, nie sposób zgodzić się z autorem kasacji, że Sąd Okręgowy w Z. uzupełniając komparycję o następne wyroki (kolejne skazania, które nie były przedmiotem oceny sądu pierwszej instancji) dopuścił się naruszenia wskazanych w *petitum* kasacji przepisów (art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 425 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.). Kontrola apelacyjna miała charakter rzetelny i wszechstronny. Zdeterminowana była konstrukcją podniesionych w zwyczajnych środkach zaskarżenia zarzutów. Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odniósł się do każdego z nich w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Nie dopuszczono się też naruszenia prawa do obrony oraz zasady dwuinstancyjności postępowania karnego bowiem dopuszczalne jest wydanie przez sąd odwoławczy orzeczenia zmieniającego zaskarżony wyrok łączny, w sytuacji ujawnienia się nowych kar podlegających łączeniu, czy też stwierdzenia, że sąd pierwszej instancji pominął określone kary podlegające łączeniu, a do takiej sytuacji doszło w przedmiotowej sprawie. Uprawnienie to wynika ze wskazanej wyżej treści uchwały składu 7 sędziów z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 3/18, którą sąd w tym w składzie w pełni podziela.

Sumując: uwzględniając ewidentną bezpodstawność zarzutu postawionego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy

skazanego A. G. jako oczywiście bezzasadną, o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzekając w oparciu o treść przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. Na rzecz obrońcy z urzędu, który sporządził i wniósł kasację zasądzone opłatę zgodną z § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18 t.j.).

a.s.